

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 90

Číslo: 2

10. ledna 2010

Cena: 7 Kč

NOVOROČNÍ EKUMENICKÁ BOHOSLUŽBA VE ZNAMENÍ ANEŽKY ČESKÉ

Novoroční ekumenická bohoslužba, kterou už tradičně vysílá v přímém přenosu Česká televize, se letos konala v kostele sv. Salvátora v areálu Anežského kláštera. V posledních letech se při této příležitosti ekumena věnuje významným křesťanským osobnostem. Letos to byla Anežka Přemyslovna, dcera Přemysla Otakara I., která se vzdala života v bohatství a následovala Pána Ježíše Krista tím, že sloužila těm nejméně potřebným. Na podzim loňského roku uplynulo 20 let ode dne, kdy Římskokatolická církev Anežku svatořečila, a v myslích mnoha lidí je tento akt spojen s pádem totality a znovunabytím svobody.

Novoroční ekumenické bohoslužby se zúčastnili významní představitelé Ekumenické rady církví i zástupci Římskokatolické církve - kardinál Miloslav Vlk a biskup František Radkowský. Bohoslužbu prokládaly hudbou a zpěvem soubory Musica da chiesa a Schola Aegidiana.

Synodní senior Českobratrské církve evangelické a nový předseda Ekumenické rady církví Mgr. Joel Ruml v krátké promluvě ukázal, jak nám v osobě Anežky České Bůh naznačuje, co si máme počít se svým životem. Svět moci a politiky připadá i teď mnohým lidem devastující a vede je to k pasivitě. Anežka Přemyslovna však cítila vnitřní povolání následovat Pána Ježíše a aktivně se zapojila do pomoci těm, které tento svět devastoval nejvíce, chudým a nemocným.

Bratr patriarcha ThDr. Tomáš Butta upozornil na to, že náš svět rád slyší příběhy lidí, kteří se buď se štěstím nebo vlastním úsilím vypracovali z posledních mezi první a vstoupili do světa moci - bohatsví a úspěchu. Anežka Česká zvolila zcela obráče-

ný postup. Byla úspěšná, krásná, bohatá, vzdělaná... Poslechla však slova Pána Ježíše: „Kdo chce být prvním, staň se služebníkem všech...“ Svým jednáním nás přibližuje k Ježíši Kristu, protože ukazuje ty pravé hodnoty, na kterých je postaveno Boží království - víru, lásku a naději.

Ing. Daniel Fajfr, předseda Rady Církve bratrské a první místopředseda Ekumenické rady církví nás přenesl do 21. století. Připomněl, že náš život se skládá z 10 % toho, co se nám přihodí, a z 90 % toho, jak na události zareagujeme. Prosil Boha o moudrost v rozhodování, protože jen v jeho moudré radě budeme objevovat skutečný život.

Mgr. Dušan Hejbal, biskup Starokatolické církve a druhý místopředseda Ekumenické rady církví připomněl, že Evropa je duchovně vyprahlá a svět je nemocný. Příkladem Anežky Přemyslovny nám může pomoci v naší cestě za uzdravením.

Televizní diváci měli možnost vyslechnout i komentáře prof. Tomáše Halíka, římskokatolického biskupa Václava Malého a historika prof. Petra Pithy.

Všichni zavzpomínali na rok 1989, kdy prof. T. Halík se zúčastnil svatořečení v Římě a připomněl proctví, podle něhož bude v Čechách dobře, když bude Anežka Přemyslovna svatořečená. Upozornil též na evropský rozměr její osobnosti, když následovala příkladu Františka z Assisi. Prof. P. Pitha připomněl jednu zajímavost ze života Anežky, která není všem známá, a to, že tato statečná žena nakonec zemřela hladem.

Bohoslužbu zakončili aronským požehnáním kardinál Vlk a J. Ruml. (noe)

Kostel sv. Salvátora v areálu Anežského kláštera, kde se konala novoroční ekumenická bohoslužba

ŽIVOT S JEŽÍŠEM ZVÍTĚZIL NAD SMRTÍ

Sestra Eva Mádrová se narodila 9. července 1927 v Brně. Otec, prof. ing. architekt Miloslav Kopřiva, byl profesorem na Vysoké škole technické v Brně. Matka Anna Kopřivová, rozená Leherová byla v domácnosti, jak to tehdy bylo zvykem. Byla to však vzdělaná žena, která ovládala několik světových jazyků.

V polovině třicátých let nastoupil otec sestry Mádrové na místo městského architekta v Košicích, kde paní Eva také dokončila v roce 1938 obecnou školu. Situace na Slovensku se však přestřihala a matka s dcerou se tak

vrátily do Brna – otec zůstal na Slovensku a až do konce čtyřicátých let vyučoval v Bratislavě na vysoké škole. V Brně studovala Eva Mádrová reálné gymnázium, které zdárně zakončila maturitní zkouškou v roce 1946. Následovala přihláška na filosofickou fakultu v Brně, kde v roce 1950 složila druhou státní zkoušku z filosofie a historie. V témže roce se i provdala za našeho faráře Adolfa Mádra. Po absolvování vysokoškolského studia nastoupila jako učitelka na střední školu ve Vranovicích a od září 1951 byla přeložena na osmiletou střední školu při Ústavu pro tělesně vadné v Brně – Králově Poli, kde vyučovala až do svého zatčení. V lednu 1953 po obhájení disertační práce a vykonání rigorosních zkoušek dosáhla doktorátu filosofie.

Již během vysokoškolských studií se začala Eva Mádrová vyhranovat proti komunistickému režimu. Byla vychována v duchu T. G. Masaryka a jeho ideálů, a tak zcela přirozeně vnímala poúnorový lidově demokratický režim jako zkázu národa. Podobně smýšlela i většina jejích přátel z fakulty, mezi které patřil i Miroslav Káňa. „Mně to bylo okamžitě jasné, že je to zkáza našeho národa, to jsem opravdu cítila a věděla. My jsme na fakultě měli takovou pěťici kamarádů a ono to s námi dopadlo nakonec tak, že jediný Jiří Jirásek šel normálně do zaměstnání. Ale jinak už v tom prvním roce byl zavřený Josef Medek. Potom byla už ta moje skupina: to byl Mirek Káňa a já. Potom byla Dada Táborská vyloučena z fakulty a Renata (Zemánová) se dostala asi po roce za mnou (do vězení). Takže z nás pěti jsme opravdu

byli všichni nějak pronásledováni. Já myslím, že to už samo o sobě něco říká, že asi jsme k té KSČ měli dost daleko.“

Tři poválečná léta byla pro Evu Mádrovou jedním z nejšťastnějších období v životě. Sestřenic ji přivedly do Akademického klubu Tábor – AKT, což byla studentská platforma vyrůstající v myšlenkovém ovzduší naší církve, která byla tvořena mladou inteligencí rekrutující se převážně ze studentů vysokých škol. Právě zde poznala i svého budoucího manžela, který byl jedním ze zakladatelů AKT. Prožívala i bezstarostný studentský život, toužila po vzdělání a měla tak před sebou perspektivu život naplňujícího zaměstnání. Vše zhatil únorový komunistický puč v roce 1948.

Jak již bylo řečeno, Eva Mádrová se již od vysokoškolských studií pohybovala v okruhu přátel, kteří měli vyhraněné postoje ke komunistickému režimu. Vedle spolužáka Miroslava Káni patřil mezi tento okruh přátel i JUDr. Zdeněk Kessler, který společně se svými kolegy z neformálního poválečného politického klubu začal ilegálně shromažďovat a archivovat zprávy politického a hospodářského charakteru o situaci v ČSR, které se pak se svými přáteli snažil posílat do zahraničí. Skupina (někdy nazývaná POP) rovněž vydávala ilegální časopis Plamen. Její činnost však byla od počátku monitorována a infiltrována StB.

Eva Mádrová věděla od Miroslava Káni o aktivitách ilegální skupiny. Když jí ředitel Ústavu pro tělesně vadné poslal jako nejmladší z pedago-

Dokončení na str. 3

MALÝ DÁREK K VÝZNAMNÉMU VÝROČÍ

Byl to jistě přelomový okamžik, když o Vánocích roku 1919 se na Palackého náměstí v Kutné Hoře sešlo velké množství lidí, aby si vyslechli poprvé bohoslužby v mateřském jazyce. I v našem krásném a historicky proslulém městě tak zazněl hlasitý prolog k následnému zrodu Církve československé (husitské). Zvažoval jsem tedy, jak bychom v aktuální době mohli viditelně poděkovat svým lidským předkům za odvahu jejich rozhodnutí. Silnou motivací pak byla pro mne zejména potřeba poděkovat samotnému Pánu církve za onu prokázanou milost a důvěru, která na počátku budování církve, ale i v celém jejím dalším duchovním průniku do časnosti lidského bytí, byla tak jasně a transparentně zjevena.

A tak po rozhovoru se svými nejbližšími spolupracovníky jsem uvítal př-

ležitost k znovuoobnově bohoslužeb v podmanivém a inspirujícím prostoru nejstaršího sakrálního objektu na Kutnohorskú – památného kostela apoštolů Jana a Pavla v Malíně. Celá stavba prošla v uplynulých letech generální rekonstrukcí, takže v současné době je dobře vnímatelnou dominantou celé příměstské lokality. Jistě, ne vše v interiéru kostela je detailně dokončeno, dílčí úpravy budou ještě následovat. Ale proč váhat, když se nám naskytá neopakovatelná příležitost a i my v Kutné Hoře tak můžeme originálním způsobem obohatit oslavy vzniku své milé církve! Nejvhodnějším dnem zahájení našich pravidelných duchovních setkání v Malíně se pro nás stal Štědrý den. Ve 23 hodin se bohoslužebný prostor zaplnil překvapivě mohutným společenstvím lidí, kteří s tichou pokorou a vděčností prožili "půlnoč-

ní" pobožnost, oslavili narození Syna Božího svým zpěvem a v modlitbách poděkovali Stvořiteli za vstup nebeské Lásky a Pokoje do našeho tak bolestně nelaskavého a nepokojného světa. Po ukončení pobožnosti měli přítomní možnost prohlédnout si zrekonstruované prostory našeho kostela a vyslechnout zajímavý výklad zástupce Archeologického ústavu AV ČR o nálezů historicky nesmírně cenného pokladu mincí, jenž byl objeven v podzemí stavby. Po odborné konzervaci bude část mincí vrácena na místo svého nálezů k trvalé prezentaci. Tímto aktem se ještě umocní přítomnost kostela apoštolů Jana a Pavla v Malíně v atraktivní turistické nabídce.

Odcházel jsem do štedrovečerní noci s pocitem vroucí vděčnosti našemu Pánu za jeho všeobjímající "půlnoč-

Dokončení na str. 3

Tiší hrdinové

Modlím se, abych nikoho nepohoršil výběrem tématu, které jsem si zvolil v tomto zamyšlení. Pokud ano, předem se omlouvám.

V naší společnosti se myšlenky na nemoc, umírání a smrt příliš "ne nosí". Snad média je pro zvýšení své sledovanosti či odběru mají ráda, ale téměř vždy je používají k zstrašování, šokování, politování. Vládne kult zdraví, krásy a vyhlédávání zábavy. Obecně platí, že o své konečnosti nechce nikdo ani slyšet. Přitom po Zemi nechodí člověk, kterého by toto téma jednoho dne osobně nezasáhlo.

Současný předák tibetského buddhismu dalajláma ve své knize "Radost ze života a umírání v pokoji" doporučuje, abychom se myšlenkou na smrt každý den alespoň chvíli zabývali. Nikoli se jí nechat strašit a ovládat, to bychom pravděpodobně brzy skončili v péči psychiatra. Na smrt je třeba myslet jako na něco přirozeného, od života neodlučitelného. Postupně se na ni připravovat. V tom má buddhismus jistě pravdu.

Snad Božím řízením se mi dostala do rukou kniha s názvem "Síla v slabosti Jana Pavla II." Díky ní jsem si mnohé uvědomil. Je to poměrně podrobný popis toho, jak papež prožíval své mnohé nemoci a hlavně umírání, z per jeho čtyř blízkých mužů – osobního tajemníka, osobního lékaře, generálního vikáře baziliky svatého Petra a vedoucího polského vydání deníku L'Osservatore Romano. Všichni čtyři shodně popisují odvahu, přesněji sílu, naději a lásku, s jakou papež čelil svým těžkostem.

Jana Pavla II. si osobně velice vážím. Některé jeho myšlenky si téměř denně připomínám. Jeho život byl zcela jedinečný a inspirující. Nemohl jsem si ovšem nevšimnout faktu, že stonal a umíral s velkým komfortem. Měl nejlepší lékaře (s mírnou nadsázkou lze říci, že měl samostatného odborníka na každý orgán v těle), zdravotní sestry, ošetřovatelky. Neustále se u jeho lůžka modlily řeholní sestry, byli přítomni jeho nejbližší kněží. Odpustěte mi prosím toto kacířství (snad mi ho nebude mít za zlé ani Jan Pavel II.), ale napadlo mě: to se to stoná v takovém přepychu. Hned vysvětlím proč. Já sám jsem viděl umírat desítky lidí v podmínkách ani ne z poloviny tak dobrých, jako mají slavní, mocní a bohatí lidé. A přesto títo "obyčejní" nemocní nesou svůj kříž do poslední chvíle statečně. Dokonce se od nich často můžeme mnohému naučit. Stačilo by toto téma netabuizovat. Bohužel, společenost o tom nechce ani slyšet. Někdy dokonce ani jejich blízcí příbuzní. Odmítají na život a smrt nahlížet z pohledu věčnosti.

Setkal jsem se s rodinou, která přišla do nemocnice na návštěvu za svou umírající babičkou. Asi po třech minutách pobytu na pokoji zase odcházela. Zeptal jsem se, kam jdou, a oni mi řekli, že už je stejně nevnímá, tak co by tam dělali...

Po tisíce let se blízcí scházeli u umírajících a doprovázeli je až do jejich skonu. Poté se důstojně postarali o jejich tělo. Až v posledních desetiletích se tato starostlivá péče a tradice proměnila v odmítavý nezáměr!

Ještě že věřící lidé, tomu pevně věřím, se takto nikdy nechovají. Měli bychom jít příkladem ateistické společnosti a upozorňovat na důležitost být s umírajícím do jeho posledních okamžiků. Měli bychom se zajímat o osudy osamocенých pacientů v nemocnicích, léčebnách, o starosti lidí v domovech důchodců, různých sociálních ústavech. V těchto zařízeních je po dohodě s vedením možné (potřebné!) působit v dobrovolnické službě. Myslím, že duchovní by se o tuto činnost měli aktivně zajímat a organizovat skupinky ochotných věřících z náboženských obcí k této službě.

Všem tichým hrdinům, kteří svůj kříž již donesli, nebo právě teď nesou:

Odpocinutí lehké rač dát, Pane,
a nech, ať paměť nehynoucí
jím jak světlo jasné plane.

Aleš Toman

Z kazatelského plánu

1. neděle po zjevení Páně – křtu Páně

Musím být tam, kde jde o věc mého Otce. (L 2,49)

První čtení Písma: Zj 11,15-17

Tužby

2. Abychom všichni byli si neustále vědomi svého poslání v Kristově Církvi, kterého se nám dostalo, a tak věrně a odpovědně je plnili, modleme se k Hospodinu.

3. Aby rodiny naše byly proměněny v chrámy Ducha Kristova, modleme se k Hospodinu.

Modlitba:

Připojujeme se, Pane, k těm, kteří prosí a usilují jen o jedno: abychom v domě Hospodinově směli bydlet po všechny dny, co živi budeme, abychom patřili na Hospodinovu vládnost a zpytovali jeho vůli v chrámu. (Srv. Ž 27,4) Mluv k nám neustále a my pak budeme oslavovat tebe, který na věky žiješ a kraluješ s nebeským Otcem v moci Ducha svatého. Amen.

Druhé čtení Písma: Ř 12,1-5

Evangelium: L 2,42-52

Čtení Písma k obětování: Ž 110,1b.3a

Čtení Písma k požehnání: L 2,48-49

Vhodné písně: 155, 225, 234

PŘEČTĚTE SI V BIBLI

Náš církev náleží k reformacním církvím, které mají za základ zbožnosti Písmo svaté. Ale v některých našich náboženských obcích se bohužel nekonají biblické hodiny. Proto postupně předložíme několik programů pro ty věřící, kteří se doma sami chtějí s Bibli. Věříme, že tato četba je bude inspirovat k zamyšlení a modlitbě.

(pokračování z minulého čísla)
Jak se chová ten, kdo má Ducha svatého? Jak se projevuje ovoce tohoto Ducha? Tak máme mezi sebou jednat v náboženských obcích, v diecézích, na ústředí církve. Církev bez Ducha svatého je jako tělo bez duše, je to mrtvá církev. Mělo by platit: jedno tělo a jeden Duch – usilovně hledme zachovat jednotu Ducha.

Ef 4. kap.
Svůj 2. list do Korinta uzavírá apoštol Pavel slovy: „Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi.“ Téměř vždycky začínají křesťané takto svá shromáždění na celém světě. Také naše liturgie začíná bohoslužbu tímto pozdravem a přáním a končí bohoslužbu těmito slovy při závěrečném požehnání.

2 K 13,13

PRACH A HLÍNA

Prach

K pojmu "prach" se v Bibli vážou výroky, obrazy a symbolická jednání, které si přiblížíme.

Člověk vytvořený z prachu země

Tento obraz naznačuje nicotu člověka. Z prachu země jej ztvárnil Bůh a vdechl mu v chřípí dech života.

Gn 2,7

Bůh potrestal první dvojici lidí za to,

že jedli ze stromu poznání zakázané ovoce. Řekl Adamovi: „V potu své tváře budeš jíst chléb, dokud se nenavráteš do země, z níž jsi byl vzat. Prach jsi a v prach se navráteš.“

Gn 3,19

I ty, čtenáři, si říkej: „Také já jsem smrtelný člověk, stejný jako všichni, potomek toho, který jako první byl učiněn ze země.“ Prach se vrátí do země, kde byl, a duch vrátí se k Bohu, který jej dal.

Moudrosti 7,1-6; Kaz 12,7

Tato časnost se týká nejen člověka, ale všech tvorů. S nadějí vzhlíží k Bohu, že jim dá pokrm, propadají děsu, když Bůh skryje svou tvář, a hynou, když jim Bůh odejme ducha, v prach se navracejí.

Ž 104,27-29

Vždyť úděl synů lidských a úděl zvířat je stejný. Jedni jako druhí umírají. Vše na světě má svůj začátek a konec. Vše spěje k jednomu místu, vzniklo z prachu a v prach se navrací.

Kaz 3,19-20

Žalmista důvěruje ve slitování nebeského Otce, vždyť on ví, že jsme jen stvoření, pamatuje, že jsme prach. Podobně se Božího milosrdenství dovolává Jób.

Ž 103,13-14; Jb 10,8-9

Svoji nicotnost si před Bohem uvědomuje Abraham, když se přimlouvá za Sodomu, najde-li se tam aspoň deset spravedlivých: „Dovoluji si k Panovníkovi mluvit, ač jsem prach a popel.“

Nad Písmem

JDE O VĚC MÉHO OTCE

L 2,42-52

Dnešní evangelní čtení nám oživuje vyprávění o dvanáctiletém Ježíši v jeruzalémském chrámu. Josef s Marií každým rokem o židovských svátcích, podle tradice svého lidu, chodili do jeruzalémského chrámu. Ve dvanácti letech byl Ježíš tělesně i duševně natolik vyspělý, že ho rodiče vzali s sebou. Velký zájem o Boží věci zdržel Ježíše v chrámu a on zapomněl na návrat domů. Po třech dnech úzkosti a strachu našli rodiče svého syna v chrámu, kde udivoval svou horlivostí a moudrostí zběhlé zákoníky. Matka jemnou výčitkou připomněla Ježíši, jakou jim způsobil starost. Ježíš při vši oddanosti rodičům se neomlouvá, ale uvádí na pravou míru jejich nároky na jeho poslušnost. „Jak to, že jste mě hledali? Což jste nevěděli, že musím být tam, kde jde o věc mého Otce?“

To není vzpurná odpověď dorůstajícího dítěte. Nemají pravdu ti, kteří se domnívají, že tady začal Ježíšův rozchod s rodinou. Vždyť je dále psáno: „Pak se s nimi vrátil do Nazaretu a poslouchal je.“ Poslušnost Boží vůli nevyklučuje poslušnost pozemských rodičů, ale stojí nad ní. Na prvním místě jde o vztah k Bohu a teprve potom jde o vztahy lidské. Pro Ježíše byla nejpodstatnější poslušnost nebeského Otce a touha ve všem plnit jeho vůli. Byl vždy tam, kde šlo o věci nebeského Otce, ať to bylo v jeruzalémském chrámu či doma v Nazaretu, mezi zástupy naslouchajících, při

uzdravování nemocných nebo v té přetěžké chvíli na Golgotě, tam všude šlo o věc nebeského Otce. Všude tam, kde člověk pomáhá, slouží, bojuje za pravdu, spravedlnost, pokoj, tam všude jde o věci Boha Otce. To jsou první slova zaznamenaná v evangeliu Lukášově. Neměli by rodiče slyšet něco podobného od svých dětí? Musím být účasten toho, co se týká našeho Boha Otce. Před lety jste mě přinesli ke křtu a tam jsem dostal(a) Kristovo jméno. Od té doby jsem jeho. Ale jestlipak na to nezapomínají právě rodiče?

Nad rodinou stojí Bůh a jemu má být podřízena každá rodina. Členové rodiny se podílejí společně na údělu jednoho každého z nich, učí se vzájemnému soužití, učí se respektovat jeden druhého, naslouchat mu, snášet ho. Slýcháme, že rodina je ve vážné krizi. Akutnost krize dnešní rodiny je dána tím, že závratnou rychlostí se mění struktura světa. Svět je duchovně rozdělen a tento myšlenkový kvas zasahuje i do rodin a ukládá jejím členům nebývalé úkoly. Příčiny rozkladu rodin záleží především v tom, že nestačíme hlavně mravně na úkoly, které máme (povrchnost, sobectví, pokrytectví). K tomu přistupují ještě vnější rušivé okolnosti. Jak tomu čelit? Věřící se obracejí o pomoc k Bohu. Kde v rodinách je přítomen Ježíš Kristus, tam najdou k sobě její členové správný vztah. Nebudou ušetřeni zklamání, všelijak

se proviní, ale v Kristu naleznou sílu k lítosti a v něm znovu povstanou. Předpokladem křesťanské výchovy je živý zájem rodičů o věci Boží, jejich účast na životě sboru, modlitby, čtení Písma. Církev nabízí rodičům pomoc při výchově dětí, ale rodiče namnoze nemají zájem. Domnívají se, že vědomosti, získané ve škole, z četby a pod. jsou postačujícími přínosem pro rozvoj dítěte. A přece církev nechce nic jiného než ukazovat dětem cestu k pravdě, probouzet v nich touhu být lepšími, učit je lásce k Bohu a lidem. Cožpak to není stejně důležité jako vědomosti? Dokonce je to důležitější. Jak si své děti vychováme, takové bude naše stáří, naše společnost, naše budoucnost.

Věra Majerová

Prosíme,
Bože,
o dar moudrosti,
abychom rozpoznávali,
co je tvá vůle
a co je chtění
a žádost světa.
Dej, abychom
nezaměňovali nikdy
vůli tvou
za vůli svou
a chtěli vždy jen to,
co ty chceš.
Dej, abychom
tak činili po příkladu
tvého Syna Ježíše Krista.
Amen.

Gn 18. kap., zejm. verš 27

Prach – symbol ponižení a pokání

Had v ráji jako svědce prvních lidí byl proklet. Hospodin mu řekl: „Polezeš po břiše po všechny dny svého života, žrát budeš prach.“

Gn 3. kap., zejm. verš 14;

Iz 65,25

Pokání v prachu se týká zpronevěřilých judských měst i pohanů.

Mi 1,10b

Žalozpěvy, které vznikly po vyvrácení Jeruzaléma babylónskými vojsky, obsahují kající volání k Bohu o pomoc a pokání v prachu.

Pl 3. kap., zejm. verše 25-40

Žalmista nařká: „Naše duše leží v prachu, naše hruď je přitížena k zemi.“

Ž 44,26

Prorok předpovídá pád pyšného Babylóna: „Sestup a sed v prachu, panno, dcero babylonská“ – bude zbavena trunu i synů a bude sdílet potupný úděl otroků.

Iz 47,1

Také jednotlivec se takto ponižuje, když lituje svých nemoudrých výčitek a uzná nad sebou autoritu všemocného Boha.

Jb 42,6

Texty vybrala:

Jiřina Kubíková

(pokračování příště)

ŽIVOT S JEŽÍŠEM ZVÍTĚZIL NAD SMRTÍ

Dokončení ze str. 1
gického sboru na přednášku o protitátní činnosti T. G. Masaryka – přednáška byla inspirována stejnojmennou knihou - byla více než rozčarována a pobouřena. Ona, která cítila osobnost T. G. Masaryka a jeho ideály humanity, demokracie a morálky, musela poslouchat účelové polopravdy, lži a výpady proti jeho osobě. Knihu si pořídila a napsala asi čtrnáctistránkový rozbor, ve kterém věcnými argumenty vyvracela nepravdy a urážky. Úvahu následně předala Miroslavu Káňovi, který ji měl odeslat do zahraničí. Tento okamžik rozhodl o jejím dalším životě.

Úvaha o T. G. Masarykovi však nebyla jedinou ilegální aktivitou Evy Mádrové. Ta totiž byla několikrát Miroslavem Káňou požádána o předání zpráv na předmě určeném místě v Brně na Petrově, kde si zprávy vyzvedávala spojka. Odůvodnění rozsudku se o této její činnosti zmiňuje následovně: „Na žádost M. Káni počala v roce 1952 vykonávat funkci spojky mezi skupinou POP a spojkou z ústředí. Této spojce asi čtyřikrát předala zprávy, které přebírala od obviněného M. Káni. Funkci spojky vykonávala až do konce roku 1952, kdy se obviněný JUDr. Kessler vrátil z vojny a počal sám udržovat spojení se spojkou z ústředí.“

V říjnu 1953 zazvonil u Evy Mádrové telefon a manželka M. Káni ji vyděšeným hlasem informovala o zatčení manžela a Z. Kesslera. Nastaly dny čekání, které byly naplněny strachem. Vnitřní klid se dostavil až ve chvíli, kdy si v jednom z manželových dopisů přečetla slova: „Těm, kteří Boha milují, všechno slouží k dobrému.“ Trvalo to šest týdnů, nežli si pro Evu Mádrovou 26. listopadu 1953 přišla StB. Prodělala domovní prohlídku a černý tatraplán ji odvázel směrem do Prahy. Městem projížděla již se zavazanými očima, aniž by cokoli tušila, ocitla se ve věznicí v Ruzyni. „Zůstala jsem úplně sama, vydána absolutnímu zlu, strachu, bezmoci a nejistotě. Zlu záměrně ničícímu důstojnost člověka, zlu, které drtí člověka až do kořene jeho bytosti. Stála jsem v holé cele a hleděla před sebe. Pláč zůstal zaražený hluboko ve mně.“ Snahou vyšetřovatelů bylo proměnit lidskou osobnost na pouhé číslo – v případě paní Evy Mádrové na číslo 1175, kterým se vždy musela hlásit. Jak ukáží následující řádky – nepodařilo se.

Během vyšetřovací vazby nezažila paní Eva Mádrová přímé fyzické násilí ze strany bachařů a vyšetřovatelů. Přesto jí však bylo do sytosti "dopřáno" psychického týrání. „Dovedli ponížít člověka v samé podstatě jeho bytí, zničit naději i víru v jakoukoliv budoucnost. Také otupit nebo dovést i k psychickému kolapsu či šílenství. K tomu hlad, zima a nedostatek spánku ničíly i tělo. Člověk, pokud nebyl vybaven zvlášť velkou vnitřní silou a odolností, se hrotil. Kdo neprožil hrůzy samoty v cele, nikdy nepochopí, jak strašná je beznadějí, bezmoci a úzkosti, které člověka zaplavovaly. To byl tedy svět, který mne náhle obklopol. Přesto jsem si díky pevné stabilitě z dětství, Boží pomoci a také svému mládí dokázala zachovat psychické zdraví. Cítila jsem, že Bůh je stále se mnou.

Pomáhala mi i moje životní filosofie. I v těchto podmínkách jsem byla stále přesvědčena o správnosti svého konání, kterého jsem nikdy nelitovala.“

Po uzavření vyšetřování byla Eva Mádrová převezena do staré brněnské věznice na Cejlu, kde čekala na soud. „Jednoho dne mi bachař sdělil, že zítra mám soud. Zachovala jsem ledový klid. Dodnes si pamatuji, že večer jsem na slavníku po krátké modlitbě ihned usnula a spala až do ranního budíčku.“ Hlavní líčení Krajského soudu se skupinou Zdeněk Kessler a spol. se konalo 19. března 1954 v Brně. K nejvyššímu sedmnáctiletému těžkému žaláři byl z celé sedmičlenné skupiny pro trestné činy velezrady a vyzvědačství odsouzen JUDr. Zdeněk Kessler. Eva Mádrová byla pro stejné trestné činy odsouzena ke čtyřletému těžkému žaláři, ztrátě občanských práv na dobu pěti let, propadnutí poloviny jmění a peněžitému trestu ve výši 1000 Kč. „Soudní líčení probíhalo tak, že já jsem vlastně vůbec nikoho neviděla vypovídat a byla jsem tam úplně poslední, zatímco ti ostatní tam mohli jeden po druhém slyšet mě. Myslím si, že jsem si tam nevedla špatně. Byla jsem jediná s Kesslerem, kteří jsme toho nelitovali. Prostě jsem tam i měla nějaké svoje názory, že si myslím, že vše bylo trochu jinak. Ale nejhlavnější pro mne bylo to, snad důležitější než rozsudek, že jsem v soudní sni po tolika měsících uviděla své rodiče a manžela! Snažila jsem se vypadat veselé, ale v jejich tvářích byla vepsána taková bolest a starost, že na to nikdy nezapomenu.“

Přišly tvrdé roky v komunistických věznicích a lágrech v Pardubicích a slovenských Želiezovcích. Krajský prokurátor dr. Gottwald ve vyhodnocení odsouzené pro výkon trestu k jejímu pracovnímu zařazení poznamenal: „Osobních nebezpečných vlastností nemá. Doporučuji, aby byla zaměstnána manuálními pracemi, neboť se jeví jako zhyčkaná dcera z tzv. "dobré rodiny".“ Léta za mřížemi byla poznamenána tvrdou dřinou, ale také lidským přátelstvím, které mělo obrovskou sílu a ne jedenkrát přetrvalo i desetiletí po propuštění. Do cesty komunistickému zlu se v případě sestry Mádrové postavila i hluboká víra, která pro ni byla zdrojem naděje a vnitřní jistoty. „Věra určitě sehrála velkou roli při mém věznění. Měla jsem tam takový zážitek, ono se to dá těžko říct. Měla jsem dojem, že při prvních Vánocích je tam Ježíš přítomen jako světlo. To jsem bezpečně cítila, že je tam se mnou – jestli to mohu takto vyjádřit. V mém nitru se rozhostil pokoj a mír. Ty druhé Vánoce – to už jsem byla v Želiezovcích – měla jsem tam takový proslav ke všem. Snažila jsem se, aby nemysleli tolik na ten domov, ale více na to, co prožíváme teď, ale nikoliv v tom negativním slova smyslu, ale i v tom pozitivním.“

Manžel i rodiče opakovaně žádali o podmíněčné propuštění či omilostnění Evy Mádrové. Ve vězeňském posudku ze září 1954 se k jedné takové žádosti - typickým svérázným jazykem - mimo jiné praví: „Byl jí v socialistickém zřízení svěřený důležitý úkol výchovy mladých kádrů a sama se dopustila závažné trestné činnosti,

takže je u jmenované velmi malý předpoklad po stránce politické, aby doposud trest odpykaný byl na ni dostatečně působil.“ Podmíněčného propuštění se nakonec Eva Mádrová dočkala téměř po třech letech 16. srpna 1956. Před pardubickou věznicí ji čekal manžel Adolf a novomanželé tak mohli žít konečně spolu.

Návrat domů však pro politické vězně nebyl totožný s návratem do svobody a pronásledování zpravidla pokračovalo i mimo mříže věznic a lágřů. Paní Mádrová jen těžko sháněla zaměstnání. Z učitelského místa v Ústavu pro tělesně vadné byla propuštěna již v době věznění. „Podle sdělení krajské prokuratury v Brně ze dne 15. února 1954 jste podezřelá z trestných činů proti republice a byla jste proto dne 26. listopadu 1953 zajištěna. Z toho lze soudit, že jste se dopustila tak hrubého porušení povinností státní zaměstnankyně – učitelky a vychovatelky, že je v zájmu udržení pracovní kázně nezbytně nutné Vaše neprodlené propuštění.“ Situace se na čas vyřešila narozením synů, o které se starala, ale žít pouze z farářského platu nebylo nikterak snadné. Rok po narození mladšího syna Vítky se otcí přes známého podařilo sehnat alespoň místo ve skladu u Montovaných staveb. Po několika letech přešla ke Službám města Brna, kde působila až do roku 1973.

Uvolnění politické situace na konci šedesátých let umožnilo Evě Mádrové absolvovat dálkově studia psychologie. S přijetím na studia tehdy pomohl i bývalý spolužák, "obrozený komunista", pozdější signatář Charty 77 - na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let vězněný - Jaroslav Šabata, který byl v letech 1964-1968 vedoucím katedry psychologie FF UJEP. Po absolvování studia se tak sestra Eva Mádrová mohla konečně věnovat oboru dle svého přání a až do třiašedesátiletí věku pracovala v Pedagogicko-psychologické poradně. V osmdesátých a devadesátých letech také vydala několik publikací týkajících se výchovy dětí a manželského poradenství. Radost ze smysluplné práce však kalil zármutek z úmrtí manžela i otce. Již v roce 1967 musel být nemocí dlouhodobě sužovaný bratr Adolf Mádr hospitalizován. Pán si svého služebníka nakonec povolal k sobě 18. června 1968 – o pouhé tři měsíce dříve se musela paní Eva vyrovnávat s odchodem otce a následně i s těžkým onemocněním matky.

MALÝ DÁREK K ...

Dokončení ze str. 1
požehnání, jímž nás provázel všemi složitostmi při tolik komplikované renovaci románského kostela. V našich myšlenkách nebyli ale zapomenuti ani ti naši bližní, kteří svým osobním i profesním nasazením umožnili realizovat nejen popisované vánoční obecnství, nýbrž i tu skutečnost, že počínaje březnem 2010 budeme každou první neděli v měsíci od 14 h konat v Malíně pravidelné bohoslužby. Jelikož zaznamenávám výrazný zájem o využití interiéru i pro širší veřejnost, uvítáme již nyní nám hojně

Listopad 1989 přinesl Evě Mádrové okamžiky opravdového štěstí. Postupně však přicházelo zklamání a rozčarování, které však nijak neubralo z jejího entuziasmu a plánů. Lásky Bohu a bližním stála v jejím životě zkrátka nejvýše. Hned počátkem devadesátých let založila společně s MUDr. Luďkem Skálou a skupinou dalších příslušníků naší církve nejprve nadaci, později občanské sdružení Betanie – křesťanská pomoc, které podává pomocnou ruku potřebným, zejména seniorům. Dnes toto občanské sdružení poskytuje pečovatelskou službu i ošetrovatelskou a duchovní

pečí, a provozuje Dům důstojného stáří a od 18. listopadu 2009 i Villu Martha – domov se zvláštním režimem v Hrušovanech u Brna. Sama paní Mádrová označila rozvoj služeb Betanie – křesťanské pomoci za zážitek. Je symbolické, že její odchod k Pánu 29. listopadu 2009 byl předznamenán právě slavnostním otevřením Villy Martha. Pán jí tak opět poděkoval za její plnost života a zanechal zde po ní další stopu, která nikdy ze srdcí těch, kteří ji znali, nevytíží. Život tak opět v Ježíši Kristu zvítězil nad smrtí. Děkujeme, milá sestro Evo.
Mgr. Martin Jindra

Vzpomínka na sestru farářku Zdenku Schubertovou

Prožily jsme společně rok v jednom pokoji bohoslovecké koleje – čtyři posluchačky prvního ročníku Husovy bohoslovecké fakulty. Zdenka nás převyšovala nejen postavou a několika roky. Byla moudrá, praktická, samostatná, měla vyhraněné názory. A především byla vyspělejší ve víře. Když nás kolejni zvon ráno budil a my stěží otvíraly oči, Zdenka už nad svou otevřenou Bibli plnou označených veršů tiše rozjímal. Božím slovem skutečně žila. Tak také sloužila, většinu života jako farářka ve Zlaté Olešnici. Odpovědně, věrně, obětavě. Rozlišovala, co je v Božích očích podstatné a nepodstatné, a nebyla ochotna to směřovat. Nesnášela lež a přetvářku. By-

la přímá, pravdivá a statečná. Laskavost a citlivost pro potřeby druhých ji vedly k rychlé a účinné pomoci. Především starým a osamělým lidem v obci. Bez sentimentality milovala děti.

Nebylo divu, že po čase navázala kontakt s dětským domovem. V době, kdy pěstounská péče nebyla rozšířená ani podporovaná, začaly olešnickou faru oživovat děti. Pomáhala jim překonat slabosti a špatné návyky, umožnila jim vzdělání a přípravu na samostatný život podle jejich nadání, vlastního zájmu a píce. Nebylo to bez těžkostí. Když se jí jednou při řešení jakéhosi problému na úřadě pracovnice zeptala: „Paní farářko, proč to děláte? Jste svobodná, samotné by se vám žilo mnohem líp?“ odpověděla: „Protože to ode mne očekává Ježíš.“ Byla by to fráze, kdyby jí váhu nedával změněný život šesti dětí. – Myslím, že na toto svědectví ona úřednice nikdy nezapomněla.

Když se Zdenka rozhodovala pro přijetí prvních dětí, napsala mi: „Nechcám vděčnost, chci jim jen připravit lepší dětství než v dětském domově.“ A přece se jí dočkala. Stáří prožila v láskyplném prostředí rodiny, ve vděčnosti a úctě.

Celý život se všude statečně hlásila ke svému Pánu, byla mu věrným svědkem ve slovech i skutcích. Věřím, že on se k ní přiznal před nebeským Otcem a připravil jí místo ve věčném domově.

Helena Matušková

Karel Bican

ZPRÁVY

Česká Bible

V neděli dne 10. ledna v 15 hodin se ve sboru Kristova kříže na Mikulášském náměstí 11 v Plzni, při příležitosti 90. výročí vzniku Církve československé husitské, koná vernisáž výstav Česká Bible.

Při vernisáži zazní Rybova Česká máše vánoční v provedení pěveckého sboru Resonance.

Všichni jste srdečně zváni.

Jiří Chytil

Podvečer modliteb

Ekologická sekce České křesťanské akademie ve spolupráci s Mezinárodním ekumenickým společenstvím (IEF) se připojuje k lednovým modlitbám a zve na úterý 12. ledna od 18 h do přízemí kláštera Emauz (Praha 2, Vyšehradská 49) k Podvečeru modliteb za životní prostředí a náš vztah k němu. Kázáním poslouží PhDr. Zdeněk Vojtíšek.

(JNe)

Ekumena v Brně

Ekumenické bohoslužby pořádají 21. ledna od 18 h ve Sboru Páně a 28. ledna od 18 h v kostele sv. Vavřínce společně naše náboženská obec s místní farností Římskokatolické církve.

Ve Sboru Páně poslouží kázáním římskokatolický farář Mgr. Jacek Kruczek, v kostele sv. Vavřínce bude kázat náš bratr farář Mgr. Ludovít Kováč.

K 90. výročí vzniku naší církve je toto ekumenické sekání jistě tím nejlepším dárkem.

(red)

Doteky v Liberci

94. večer cyklu Doteky, plochy poznání se koná 29. ledna na naší faře v Liberci.

Program:

* 16.30 h výstava fotografií Roberta Kubína "Milovaná Pálava"

* 18.00 h talk show "Andersen by zírál".

Hostem autora cyklu Stanislava Kubína je profesor RNDr. Karel Hruška.

Hudba Dobroslav Janko a Věra Párysová.

(sk)

Slavnostní bohoslužby

Slavnostní bohoslužby k 90. výročí založení církve se konaly 7. ledna od 17 h v Husově sboru na Botanické v Brně. Liturgii vedl brněnský bratr biskup ThDr. Petr Šandera společně s Mgr. Janou Chaloupkovou, vikářkou vikariátu Východní Morava a farářkou v Kroměříži, která posloužila kázáním. Zpíval pěvecký sbor pod vedením ing. J. Richtera.

(red)

Nabídka k Týdnu modliteb

V těchto dnech náš čeká tradiční Týden modliteb za jednotu křesťanů a Alianční týden modliteb.

Ekumenická rada církví spolu s Českou biskupskou konferencí připravily překlad obou brožurek v jednom vydání.

Brožura je ke stažení na stránkách www.ekumenickarada.cz.

(red)

TO JSOU MOJI BRATŘI, TO JSOU SESTRY MÉ...

Nedá mi to, abych na konci roku nevzpomněla na ty, kteří v něm byli odvoláni z naší časnosti. V květnu jsme se loučili s bratrem učitelem Josefem Lukešem z Českého Dubu, kde byl jmenován čestným občanem města a kde prožil větší část svého plodného života. Byl znám nejen v naší církvi, ale v celém kraji od Ještěda k Troskám. V turnovské náboženské obci učil nejprve na škole na Chutnovce. Založil Jednotu mládeže CČS v Sekerkových Loučkách, kde jsme se my mladí poučili o M. Janu Husovi, J. A. Komenském a T. G. Masarykovi.

Tehdy se nám zdálo, že do všeho moc "montuje" Ježíše Krista, a také jsme mu to řekli. Jeho odpověď byla: „Bez Krista by nebylo Husa, Komenského ani Masaryka.“ Pro všechny byl velkou autoritou. Bratr Lukeš zůstal Kristu a církvi věrný i za cenu, že za totality musel odejít z učitelského místa k lopatě.

Tím druhým bratrem byl Míla Lihářík, farář v Rychnově nad Kněžnou a pak hlavně v Nové Pace, se kterým jsem se poznala na církevních táborech mládeže a potom, když se rozhodl pro studium bohosloví. V paměti ho mám jako vtipného a statečného

člověka, který se nebál kriticky promluvit v době, kdy tu vládli komunisté, takže mu nejednou hrozilo odejmutí státního souhlasu ke službě. Dožil se plné svobody pro kázání Božího slova a měl možnost konat i rozhlasové bohoslužby. Na-posledy jsme se setkali na synodě při diskusi o bohoslužebném řádu. Tehdy mladým duchovním řekl, že každá generace duchovních se s tím vypořádává. Vzpomněl na slova bratra prof. ThDr. O. Rutleho o naparáděném "panáčkoví", nad nímž visí umučení Kristus. Měl pak radost, že za ním přišlo několik mladých duchovních a se zájmem se ho ptali na bratra profesora Rutleho.

A s tou třetí, se sestrou farářkou Zdenkou Schubertovou ze Zlaté Olešnice, jsme se loučili těsně před Vánoce ve sboru v Semilech. Sloužila v kraji dr. Farského po celý život v dobrovolném celibátu a v době totality se věnovala vedle své farářské služby s velikým úsilím mnoha dětem z dětských domovů, které postavila do života. Lidé si jí vážili pro její pravdomluvnost a opravdovost. Vždy připomínala slova Jana Křtitele: „On musí růst, já pak se menšit.“ V době totality jí bylo okresním církevním tajemníkem zakázáno kázat v semilském krematoriu. I tak si dost užila venkovských pohřbů, zvláště v zimním období. S úsměvem nám vyprávěla, že ji jednou pozůstalí přinutili, aby si při mrazivém větru uvázala na hlavu teplý šátek, aby v té podkrkonošské sibiřii neomrzla.

Myslím, že bychom právě v roce 90. výročí naší církve neměli zapomínat na ty, kteří nás předcházejí v náplň věčnosti. Jak zpíváme v písni č. 275: „... na své světlo pamatuj, tam, kde slunce nezachází, světlem spásy Ježíš tvůj.“

Jana Krajčířiková

Jiřina Klásková

Z EKUMENY VE SVĚTĚ

LIDÉ Z KLEČÍ

V Hongkongu, nejdůležitějším asijském finančním centru, žije víc než sto tisíc lidí v dřevěných nebo kovových klecích velikosti dvou čtverečních metrů. Takto jsou zařazena celá poschodí výškových domů. Na jedno poschodí se vejde sto lidí. Mají k dispozici jednu sprchu a jednu toaletu. Vaří si na chodbě.

Obyvatelé jsou osamělí lidé, staří, uprchlíci, příležitostní dělníci i opuštěné ženy s dětmi. - Ekumenická sociální organizace se snaží, aby v této oblasti došlo ke změně k lepšímu.

SVATÁ VÁLKA PROSTŘEDNICTVÍM LÁSKY

Radikální islamistické skupiny v indickém spolkovém státě Kerala vedou zvláštní zápas o náboženství. Chtějí získat mladé křesťanky a hinduistky tak, že pověří mladé muslimy, aby se do nich zamílovali a přivedli je ke svatbě a k přestupu k islámu. Tato svatá válka probíhá hlavně na univerzitách a podle informací se od r. 2005 podařilo takto získat pro islám na 4 000 křesťanek a hinduistek.

Z týdeníku Christ in der Gegenwart přeložil Zdeněk Svoboda

PODLE PATRIARCHY KIRILLA JE HOMOSEXUALITA VĚC OSOBNÍ VOLBY

Ačkoli ruská pravoslavná církev pohlíží na homosexualitu jako na hřích, gayové by neměli být ve společnosti diskriminováni. Prohlásil to před Štědrým dnem ruský patriarcha Kirill.

Ti, kdo hřeší, podle něj nesmějí být trestáni, a proto se pravoslavná církev staví proti jakékoli diskriminaci. Svazky stejného pohlaví by nicméně neměly být považovány za rovnocenné heterosexuálním sňatkům. „Akceptujeme všechny volby, co člověk udělá, což platí i o sexualitě,“ řekl podle agentury RIA-Novosti patriarcha.

Stoupenci práv gayů argumentují, že na homosexualitě není nic špatného, neboť jde o orientaci od narození, nicméně církev trvá na tom, že jde o věc osobní volby.

Rusko je známé svými tvrdými až nepřátelskými postoji vůči gayům a lesbičkám, homosexualita v Rusku přestala být trestným činem až v roce 1993. Někteří vlivní ruští politici proti právům gayů otevřeně bojí. Například starosta Moskvy Jurij Lužkov jednou gaye označil za sodomity a obvinil je ze šíření nemoci AIDS.

Kirill, který byl zvolen patriarchou loni v lednu, dosud v církvi platil za umírněného a byl považován za politicky velmi gramotnou osobnost, ale zatím ve funkci nikdy nepřišel s žádným prohlášením, z něhož by se dalo usuzovat na obrát v církevním konzervativním chápání homosexuality a potratů.

Křesťán dnes

AMERICKÝ MISIONÁŘ TAJNĚ PRONIKL DO SEVERNÍ KOREJE

Americký křesťanský misionář o Vánocích tajně překročil severokorejskou hranici, aby mezi obyvateli izolované komunistické země šířil "Boží lásku". Nesl s sebou rovněž dopis adresovaný severokorejskému diktátorovi Kim Čong-Ilvi se vzkazem, aby odstoupil a propustil všechny politické vězně. Oznámili to v jihokorejském Soulu aktivisté místní organizace Pax Koreana.

Osmadvacetiletý Robert Park z amerického Tucsonu, původem Korejec, pronikl do KLDK přes zamrzlý tok řeky Tumen (Tumannaja), která Severní Koreu odděluje od Číny a Ruska. S výkřiky „jsem americký občan a přináším vám Boží lásku“, kráčel od hranice směrem k nejbližšímu severokorejskému pohraničnímu městu. O dalším průběhu jeho mise zatím není nic známo.

Americké úřady událost odmítly komentovat, avšak velvyslanectví USA v Pekingu připustilo, že o Parkově výpravě ví. Podle agentury AP pohraniční incident může narušit pokusy Washingtonu přivést Severní Koreu zpět k jednání o jaderném odzbrojení. Park pronikl na území KLDK právě v oblasti, kde byly letos v březnu zadrženy dvě americké novinářky odsouzené později na 12 let těžkých nucených prací. Jejich propuštění dohodl až počátkem srpna bývalý americký prezident Bill Clinton.

Severní Korea zadržuje podle jihokorejských zdrojů přes 150000 politických vězňů v šesti velkých pracovních táborech, jejichž existenci ovšem popírá. Ilegální překročení hranic se v KLDK trestá až třemi roky vězení. Pokud by však Park skutečně skončil v rukou severokorejských pohraničníků, byl by nejspíš souzen za špionáž a čekal by ho mnohem tvrdší trest.

Křesťán dnes

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

DVANÁCTILETÝ V CHRÁMĚ

Seřadíte-li správně přeházené věty příběhu (L 2,41-52), vyjde vám z písmenek v závorkách tajeňka.

1. Jeho matka uchovávala to vše ve svém srdci. (HOO)
2. On jim řekl: „Jak to, že jste mě hledali?“ (JD)
3. Všichni, kteří ho slyšeli, divili se rozumnosti jeho odpovědí. (BÝ)
4. Ale oni jeho slovu neporozuměli. (ĚCN)
5. Protože se domnívali, že je někde s ostatními poutníky, ušli den cesty a pak jej hledali mezi svými příbuznými a známými. (CHO)
6. „Synu, co jsi nám to udělal?“ (MK)
7. Každý rok chodívali Ježíšovi rodiče o velikonočních svátcích do Jeruzaléma. (TA)
8. A Ježíš prospíval na duchu i na těle a byl milý Bohu i lidem. (TCE)
9. Po třech dnech jej našli v chrámě, jak sedí mezi učiteli, naslouchá a dává jim otázky. (LI)
10. Také když mu bylo dvanáct let, šli tam, jak bylo o svátcích obyčejem. (KÉM)
11. „Hle, tvůj otec a já jsme tě s úzkostí hledali.“ (DE)
12. Když ho rodiče spatřili, užasli a jeho matka mu řekla: (TTA)
13. „Což jste nevěděli, že musím být tam, kde jde o věc mého Otce?“ (EOV)
14. A když v těch dnech všechno vykonali a vraceli se domů, zůstal chlapec Ježíš v Jeruzalémě, aniž to jeho rodiče věděli. (YBY)
15. Když ho nenalezli, vrátili se a hledali ho v Jeruzalémě. (MMĚ)
16. Pak se s nimi vrátil do Nazareta a poslouchal je. (AŠE)

(Řešení z minulého čísla: Slovo se stalo tělem.)

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčířiková, Ivana Kyselová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: ceskyzapas@ccsh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9